

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Духът прави силата

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

РЦДО-Хасково

магистърска програма

специалност Счетоводство и контрол

КУРСОВА РАБОТА

НА ТЕМА:

**АНАЛИЗ НА КАПИТАЛА И КАПИТАЛОВАТА СТРУКТУРА ВЪВ
ВРЪЗКА С РЕНТАБИЛНОСТТА**

Изготвил:

Проверил:

2018

УВОД

Едно от определенията за печалба е, че тя представлява положителната разлика между приходите и разходите. В счетоводството, когато приходите са по-големи от разходите получаваме печалба, а когато разходите са по-големи от приходите получаваме загуба.

Определянето и измерването на печалбата е една от няколкото области, в които има спорове между икономисти и счетоводители. Икономистите насочват вниманието си към това, което може да се случи в бъдеще – настоящата стойност на бъдещи приходи. Счетоводителите се интересуват повече от това, което е станало в миналото – приход минус разход. Един икономист би могъл да предвиди точно какво ще се случи, но е малко вероятно да може да обяви точно кога. Един счетоводител, обаче, може да твърди, че в повечето случаи икономистът само трябва да дефинира печалба, докато счетоводителя всъщност трябва количествено да я определя всяка година като една цифра в отчетите.

Истината е някъде по средата, защото ако го няма миналото икономистите не могат да предвидят бъдещето на дадено предприятие, и ако го няма желанието за просперитета на предприятието в бъдещето на счетоводителите няма да им се налага да търсят истината в миналото, за да видят дали приход минус разход е положителна или отрицателна величина.

Целта на настоящата разработка е да се анализира рентабилността на капитала на „Пристанище Варна” ЕАД. Тази цел ще бъде постигната, чрез изпълнението на следните задачи:

1. Изясняване на понятията рентабилност на капитала
2. Представяне на методологията за нейното изчисляване
3. Конкретен анализ на показателите за рентабилност капитала на „Пристанище Варна” ЕАД

1. ТЕОРЕТИЧНИ И МЕТОДОЛОГИЧНИ ОСНОВИ НА АНАЛИЗА РЕНТАБИЛНОСТТА НА КАПИТАЛА

Анализът може да се раздели на анализ на рентабилността на целия капитал, анализ на рентабилността на собствения капитал и анализ на рентабилността на привлечения капитал.

Като за начало ще бъде разгледан анализът на рентабилността на целия капитал.

Рентабилността на целия капитал е важен показател за всяко едно предприятие и често се нарича условна рентабилност. Изчислява се като процентно отношение на нетната печалба (загуба) за даден период към сумата на целия капитал, инвестиран във всички дейности на предприятието. Поради обстоятелството, че печалбата е интервален показател, е необходимо от гледна точка на съпоставимостта на показателите, капиталът (собствени и пасиви) да се изчислят като средна величина. Формулата за рентабилност на капитала е¹:

$$\text{Коефициент на рентабилност на капитала} = \frac{\text{Нетна печалба (загуба) за периода}}{(\text{Капитала в нач. на периода} + \text{Капитала в края на периода}) : 2}$$

Тъй като за осъществяване на дейността се използва както собствен капитал, така и привлечен, то равнището на рентабилност на собствения капитал и на привлечения капитал, ще бъдат различни. Техният анализ ще бъде представен в отделни части в настоящата разработка.

Като следваща точка ще бъде разгледан анализ на рентабилността на собствения капитал.

Рентабилността на собствения капитал се измерва с отношението на нетния финансов резултат за периода към средната величина на собствения капитал за същия период.

$$\text{Коефициент на рентабилност на собствения капитал} = \frac{\text{Нетна печалба (загуба)}}{\text{Среден размер на собствения капитал}}$$

Към този показател, изразяващ степента на доходност на собствения капитал, изключителен интерес проявяват собствениците. Те се интересуват от рисковете, които са поели като вложители, както и от възвръщаемостта на вложения капитал. Поради значимостта на този показател е целесъобразно да се извърши факторен анализ използвайки моделът за финансов анализ на Дюпонт, който намира широко приложение в корпоративният финансов мениджмънт, поради способността му да изследва потенциала на предприятието да генерира печалба, да я реинвестира и да увеличава

¹ Н. Костова, цит. изг., стр. 215